

Achtergrondinformatie – Wat komt er kijken bij een musical?

Vele creatieve bijdragen

Er komt heel wat kijken bij de totstandkoming van een musical. Heel veel mensen leveren een creatieve bijdrage aan het product en/of de uiteindelijke uitvoering. Het verantwoordelijke creatieve team van een professionele musical bestaat uit een producent die de zakelijke leiding over het hele project heeft, een regisseur, een muzikaal leider, een choreograaf die de dansen in elkaar zet en een arrangeur die de aanpassingen in de muziek verzorgt. Bij de productie van een musical komen ook een hoop technische zaken aan de orde, zoals decorontwerp, kostuums, rekwisieten, make-up, verlichting en geluid.

Mensen beseffen dit vaak niet en ze schrikken dan van de prijs van een kaartje. De leerkracht en de klas die wekenlang aan de uitvoering van de schoolmusical werken, hebben daar al een veel beter beeld van.

Alle mensen die een creatieve bijdrage aan de totstandkoming en uitvoering van een musical leveren, hebben recht op bescherming van hun creatieve bijdrage. Makers hebben auteursrecht op hun creatie, uitvoerders hebben het – van het auteursrecht afgeleide – naburig recht op de uitvoering. Deze rechten voorkomen dat een musical of een uitvoering ervan zonder toestemming kan worden gekopieerd, opgevoerd of opgenomen, of zodanig door anderen kan worden bewerkt dat het origineel aangetast wordt.



Auteursrechten zorgen ervoor dat investeringen weer worden terugverdiend, nieuwe musicals kunnen worden gemaakt en makers de reputatie van hun originele werk kunnen beschermen. Online zijn vele video's te vinden die de kinderen informeren en kunnen helpen over werken aan een musical, onder meer over acteren, zingen, dansen, componeren, kostuums ontwerpen, decors bouwen.

Auteursrecht en naburige rechten

Het auteursrecht beschermt het werk van mensen die een creatieve bijdrage aan de musical hebben geleverd. In de verwerkingsopdracht in deze les zijn dat de componist van de muziek, de schrijver van het boek waarop de musical is gebaseerd, de schrijver van script voor de musical, in geval van een bewerking van een anderstalig origineel de vertaler en bewerker van het origineel. Voor die vertaling en bewerking is uiteraard ook de toestemming nodig van de makers van het origineel. Maar denk ook aan de regisseur en ontwerpers van originele decors, kostuums of lichtplannen. Allemaal makers die een creatieve bijdrage aan het werk leveren die door het auteursrecht worden beschermd als het een originele bijdrage is.

Behalve het auteursrecht kennen we ook "naburige rechten". Deze rechten geven bescherming aan de inspanningen en prestaties van uitvoerend kunstenaars. De bescherming lijkt op die van het auteursrecht, vandaar dat we ze "naburig" noemen. Uitvoerend kunstenaars zijn alleen zangers, muzikanten, acteurs en dansers. Kortom iedereen die een auteursrechtelijk beschermd werk, zoals een musical, uitvoert.

Als een musical wordt opgenomen voor latere uitzending of vertoning heeft de producent van die opname ook een naburig recht.

Tips voor de leerkracht voor een volgende keer

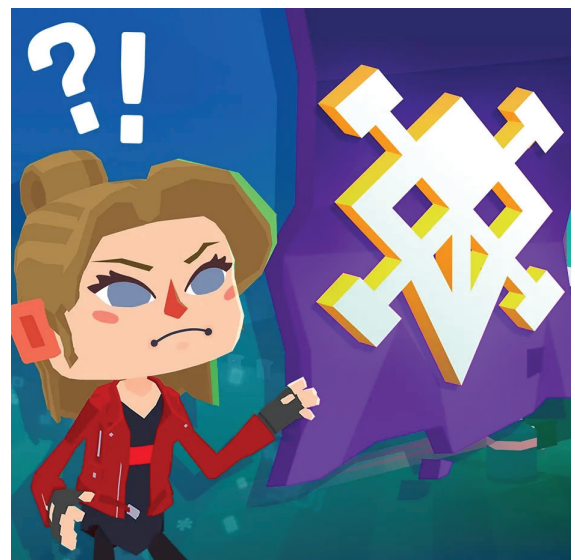
Bij een musical zijn heel veel verschillende makers betrokken. De verdiepingsles [Welke rechten heb ik als maker?](#) gaat in op de rechten die makers hebben op hun creatieve bijdragen aan films of aan andere creatieve werken.

De verdiepingslessen bestaan uit een introductievideo van Tobias, een op leesniveau groep 7/8 gemaakte leestekst over respectievelijk de rechten van een gebruiker, de rechten van een maker en een over portretrecht, waarna de leerlingen in een quiz hun in de leestekst opgedane kennis kunnen toetsen. Daarnaast is er nog een leuke doe-opdracht in de vorm van een woordzoeker, kruiswoordpuzzel of rebus. Zeker als er al een korte les met de klas is gegeven over een van deze thema's, lenen de verdiepingslessen of onderdelen daaruit zich voor zelfstandig werken.

Copy Koppie Quest

Een leuke en leerzame aanvulling en combinatie met het lespakket Wijs met media omgaan is de game die in en met de klas kan worden gespeeld: de Copy Koppie quest.

In deze klassenquest, onderdeel van het populaire programma HackShield, leren de kinderen dat als zij maker zijn van originele werken, zij en hun werk door het auteursrecht worden beschermd. Ze leren ook wanneer je werk van een ander wel en niet mag gebruiken. Leerlingen staan voorts stil bij het gebruiken, plaatsen of verkopen van afbeeldingen van anderen. Mag je een afbeelding die je via Google



vindt vrij gebruiken? En mag je deze afbeelding zomaar verkopen? In de Quest helpen de leerlingen Papi het goede pad op. De quest is voorzien van een lesbrief.

Op de [HackShield website](#) kun je alle informatie over de klassenquest vinden inclusief de lesbrief. De klassenquest vind je [hier](#). Voor de klassenquest moet je wel een leerkrachtaccount hebben. Die maak je [hier](#) aan.

Meer informatie over auteursrecht?

Wil je meer weten over auteursrecht kun je terecht op de volgende websites:

- Algemene informatie over auteursrecht geschikt voor kinderen is beschikbaar op www.auteursrechtvoorjou.nl, waar ook een instructief filmpje over “auteursrecht in twee minuten” is opgenomen.
- Voor het gebruik van auteursrechtelijk beschermd materiaal in het onderwijs is er speciaal voor leerkrachten de website: www.onderwijsenauteursrecht.nl, waar je snel kunt vinden welke regelingen er zijn getroffen voor gebruik in het onderwijs.
- Voor informatie over het auteursrecht kun je ook terecht op www.auteursrecht.nl.